

Le takrat bi se smelo to zgoditi, če bi 2 tretjini sosečanov pri volji bile, mejače med-se vzeti, in če bi za razsodbo poklicani možje spoznali, da na vse strani prav kaže, ako se tudi mejači združijo s sošesko.

4. Pravice, ki naj jih vsak deležnik zložbe ima, naj so sledeče:

1. Vsak deležnik ima pravico govoriti, kako naj se zložba zgodí, kako naj se sošeskine in poljske pota napravijo, voda napelejuje ali odpeljuje, in sploh se smé vdeležiti vseh posvetovanj in naprav, in če se njegovi ugovori ne uslišijo, se ima pravico pritožiti zoper to.

2. On ima pravico, svoje poprejšnje zemljiše tako dolgo obderžati, dokler po zameni novega ne prejme.

3. Kadar je prejel po zameni nov delež, je tega edini in samolastni gospodar, in ima pravico, ga na svoje ime v gruntne bukve vpisati; vtabulirane pravice, ki so zapisane na zamenjano zemljiše, se prepišejo, in kar so za razsodbo poklicani možje (Schiedsrichter) spoznali, da se ima doplačati v dnarju za to, kar je to ali uno zemljiše več vredno, ima sodnija v red djati, da deležnik prejme nadplačilo.

Pri zemljiših, ktere niso bolj zadolžene kakor so vredne, naj se dolg prenese; vrednost zemljiša pa naj cenijo v razsodbo poklicani možje; upniki, ki nimajo pri cenitvi nič govoriti, se zoper razsodbo unih mož ne morejo nikomur pritožiti.

Če je pa na zemljišu, ki ima v zložbino maso priti, več dolga kakor je vredno, naj se takošno zemljiše pred zameno po sodnii prodá in skupšina po sodnii upnikom razdelí.

4. Deležnik naj ima pravico, vseh občinskih naprav, to je, potov, odvodnih in dovodnih grabnov itd. po izgovorjenih določilih se poslužiti.

5. Ako bi se primerilo, da bi se po složbi zemljiš nove sošeskine (občinske) poto naredile, ali da bi se mogel kak graben vrezati ali kaj drugzega v občni prid napraviti in bi se k temu potrebovalo veči ali manjši kos zemlje kakega deležnika, se ima on za ta odstop iz občinstva odškodovati.

6. Vsak deležnik složbe naj ima pravico terjati, da se bère (kolekture) in scer sošeskine davšine, zunaj šolnega doneska, razpartijo po davkovskem dnarju, ne pa po poprejšnji razmeri.

(Dalje sledí.)

Kmetijska skušnja.

Zoper krompirjevo bolezni

priporoča nek anglešk vertnar sledeče: Kadar je krompirjevo perje popolnoma doraslo in preden je začernelo, naj se na stran potlači in z matiko en malo z zemljo osuje; potem naj se parst v razorih precej globoko izkopljje, in na krompir, posebno na perje, nameče. Čeravno perje po tem ravnanju en malo terpi, se vendar večidel kmalo spet popravi in naprej rase; krompir sam pa zrase debel. Skoz 5 let — pravi ta vertnar — sem tako ravnal in krompir mi je čisto zdrav ostal, ko je krog in krog in ravno na tisti zemlji pri drugih gospodarjih močno gnjil. — Rēci moramo, da zna to ravnanje dobro biti — je tedaj skušnje vredno.

Premišljevanje narave in previdnosti božje v nji.

Poslovenil Mihael Verne.

Naprava človeškega serca.

Kako čudovit in neposnemljiv osnutek je srce v človeških persih! Po svoji obliki je podobno plošnjati piramidi, in njegova lega je taka, da je s svojim tanjšim koncem nekoliko proti levi strani nagnjeno. Obstojí pa iz mnogih mesenih nitek, ki so sila umetno spletene, ker se unanje od leve strani serca proti desni, notranje pa od desne proti levi razprostirajo. Znotraj ima srce dve votline, ki se jim serčnice ali serčne votline pravi, in ki jih neka mesena preproga eno od druge loči. Tú je neka krvna žila, po kteri krí iz zgornjega telesnega dela v desno serčno teče, in druga, ki jo iz spodnjega dela v ravno to votline vodi; še neka cipla ali serčna žila, ki jo iz te votline v pljuča vodi, — in spet neka krvna žila, po kteri iz pljuč v serčno votline nazaj teče, iz ktere jo neka druga velika serčna žila po vsem životu razdeluje. Na desni serčni je neka zaplata, v kateri se krí steka, prej ko se v desno votline izlije, in druga enako koristna zaplata je na levi votlini, da se krí tako dolgo v nji lahko pomudí, da se srce skerči ali stisne.

Vsa krí se v sercu steka in razteka, in srce jo goni po vsem človeškem telesu in po vseh žilah. Če tudi vsi drugi udje našega telesa počivajo, se vendar srce s pljučmi od pervega do zadnjega hipu našega življenja vedno giblje. Pri zdravem odrašenem človeku se skerči ali stisne vsako minuto naj manj 60krat (pri otrocih ali zlo občutljivih ženskih 70, 80krat ali še večkrat) — in tedaj v eni uri 3600krat, in požene pri vsakem hipu skoraj štiri lote krví iz sebe. Moč, ki je je sercu k temu treba, je tedaj velika. Zakaj, če se ima krí le 2 čevlja dalječ pognati, mora srce težo de veterih centov, in v 24 urah več ko 16 milionov centov premagati.

Vse te reči so čudovite in nezapopadljive. Ker je tedaj toliko uma in teliko skušnje, toliko pazljivosti in toliko znanosti treba, da se umetna naprava serca spozna in razume, kako nespametno bi bilo misliti, da tisti, ki je vse to naredil, je neveden in brez skušnje, in da brez namenov dela! Kratko nikar! vsegamogočnost in modrost velikega Stvarnika se očitno vidi tudi v napravi tiste male, pa čudopolne stvari, ki toliko skrivnost v sebi zapera, in ki jo srce imenujemo.

Od sedanje dragíne, in če bo kdaj prešla?

Vse toži zoper dragíno današnjih časov, ktera déla, da vsakdo ima večje stroške, da veliko jih težje izhaja s svojimi dohodki in mnogo ljudí celò tarejo revšina in hude nadloge. To ni samo v naših deželah, to je zdaj skor po celiem svetu, tako, da sedanji čas bi se smel čas dragíne imenovati, kakor so nekdaj imeli zlati, sreberni, svinčeni čas itd.—Ako pa od druge strani spet obernemo svoje oči na lišp obleke, ki jo vidimo ene leta sèm pri vseh stanovih v mestih in po kmetih, in če premislimo potrato v sto drugih rečeh, bi smeli sedanji čas unemu imenu ravno nasproti čas obilnosti imenovati.

Ali ni to čista resniča? Kdor razmere sedanjega časa le poverh pozna, bo mogel reči, da je res tako. Ali moder človek, ki ne živi le od danes do juter, ni zadovoljen, da le to vé; on si prizadeva slediti po v z roku tega, in če je pri svoji preiskavi najdel, da nekdanji časi, ko se je dober kup živel, niso še pred durmi in da se morebiti nikdar več popolnoma ne bojo vernili, bo začel bolj varčno živeti in bo pri sebi in svoji družini vši nepotrebni potrati slovó dal. Sedanja dragina se bo po nekterih dobrih letinah in po končanih vojskah, v